

Deschiderea unei cantine sociale: Ghid practic pentru a combate sărăcia și a sprijini persoanele vulnerabile

Sărăcia și nevoia de hrană afectează o parte semnificativă a populației Republicii Moldova. Cantinele sociale joacă un rol crucial în combaterea acestor probleme, oferind mese gratuite sau la prețuri accesibile persoanelor defavorizate.

În cadrul proiectului „Parteneriate pentru servicii sociale incluzive și durabile” finanțat cu suportul Uniunii Europene, este asigurată activitatea a cinci cantine sociale care au fost fondate de către AO „CONCORDIA. Proiecte Sociale” în care circa 260 de persoane au parte zilnic de un prânz cald.

Cu o experiență de 20 de ani în dezvoltarea serviciilor de cantină socială în Republica Moldova, CONCORDIA a elaborat un scurt ghid practic pentru cei care doresc să deschidă o cantină socială în localitate.

CINE POATE DESCHIDE UN SERVICIU DE CANTINĂ SOCIALĂ?

- **Organizații non-profit:** Asociații obștești, fundații, grupuri de acțiune locală etc.
- **Unități administrative locale:** Primării, consilii raionale, etc.
- **Companii private:** Pot oferi servicii de cantină socială ca parte a programelor de responsabilitate socială corporativă.

CERINȚE PENTRU DESCHIDEREA UNEI CANTINE SOCIALE:

- **Înregistrarea juridică:** Entitatea care dorește să deschidă o cantină socială trebuie să fie înregistrată juridic conform legislației din Republica Moldova.
- **Spațiu adecvat:** este necesară evaluarea posibilelor spații eligibile pentru deschiderea cantinei, ca să întrunească toate criteriile ce țin de autorizația sanitară.
- **Echipament:** Este necesară achiziționarea de echipament necesar pentru prepararea și servirea mâncărurilor, precum și de veselă și tacâmuri.
- **Personal:** Cantina socială trebuie să aibă personal calificat pentru prepararea mâncărurilor și servirea beneficiarilor.
- **Resurse financiare:** Este necesară asigurarea resurselor financiare pentru acoperirea cheltuielilor cu produse alimentare, utilitățile, salariile personalului, etc. Este importantă disponibilitatea APL de a se implica direct în susținerea serviciului, atât informativ cât și financiar. Produse alimentare gratuite pot fi obținute prin intermediul Băncii de Alimente accesând platforma donezalimente.md.
- **Support:** Trebuie identificați potențialii beneficiari, precum și potențiali prestatori de servicii care ar putea livra produse alimentare, sanitare, gospodărești.

PAȘII DE URMAT PENTRU DESCHIDEREA UNEI CANTINE SOCIALE:

1. **Elaborarea unui plan de dezvoltare:** Planul de dezvoltare trebuie să descrie obiectivele cantinei sociale, grupul țintă, meniul oferit, costurile estimate și sursele de finanțare.
2. **Obținerea autorizațiilor necesare:** Este necesară obținerea autorizațiilor de funcționare de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară și Agenția Națională de Sănătate Publică.
3. **Angajarea personalului:** Personalul cantinei sociale trebuie să fie instruit

FOTO: AO „CONCORDIA. PROIECTE SOCIALE”

FOTO: AO „CONCORDIA. PROIECTE SOCIALE”

FOTO: AO „CONCORDIA. PROIECTE SOCIALE”

FOTO: AO „CONCORDIA. PROIECTE SOCIALE”

FOTO: AO „CONCORDIA. PROIECTE SOCIALE”

și să dețină certificatele medicale necesare.

4. **Stabilirea meniului:** Meniul trebuie să fie echilibrat din punct de vedere nutritiv și să corespundă nevoilor specifice ale grupului țintă.
5. **Promovarea cantinei sociale:** Este importantă promovarea cantinei sociale în rândul grupului țintă prin intermediul campaniilor de informare și sensibilizare.

CE TIPURI DE DOCUMENTE ȘI AUTORIZAȚII SUNT NECESARE?

1. Autorizație sanitar-veterinară de funcționare (ANSA)

2. Acord de parteneriat cu APL
3. Decizia de creare a serviciului
4. Regulamentul intern al serviciului
5. Strategia de dezvoltare a serviciului
6. Instrucțiuni privind Securitatea și sănătatea în muncă
7. Statele de personal
8. Codul deontologic al angajaților
9. Planul anual operațional
10. Certificat de instruire igienică a fiecărui angajat

CARE SUNT SURSELE DE FINANȚARE DISPONIBILE PENTRU CANTINELE SOCIALE?

1. Bugetul local;
2. Fondul de susținere a populației;

3. Finanțări obținute prin intermediul granturilor;
4. Redirecționarea a 2% din impozitul pe venit de către persoanele fizice (în cazul în care serviciul de cantină socială este prestat de către o asociație obștească);
5. Colectare de fonduri.

EXISTĂ CONTROALE, VERIFICĂRI? EU POT GĂTI ACASĂ ȘI SĂ PRESTEZ UN SERVICIU DE CANTINĂ SOCIALĂ?

Nimeni nu vă interzice să gătiți și să donați mâncarea preparată vecinilor sau oamenilor aflați în nevoie, dar dacă alegeți să prestați un serviciu de cantină socială, legea este mai restrictivă. Un serviciu de cantină socială poate activa doar în baza autorizației sanitar-veterinare, cu respectarea legislației ce reglementează activitatea operatorilor din domeniul alimentar și a serviciilor de asistență socială. De obicei, verificările din partea reprezentanților agențiilor de resort au loc de două ori pe an.

ANSA (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor) verifică calitatea produselor alimentare, actele de proveniență a produselor alimentare, respectarea normelor de păstrare a stocurilor de produse, fluxul de preparare a bucatelor, spațiile de depozitare, rigorile de igienizare, fișele tehnologice, păstrarea probelor alimentare. De asemenea, ANSA emite o autorizație sanitar-veterinară de funcționare.

ANSP (Agenția Națională pentru Sănătate Publică) verifică normele sanitare ale spațiului de preparare și de servire a hranei. De asemenea, oferă servicii de laborator pentru verificarea calității bucatelor finite și corespunderea acestora cu fișa tehnologică.

De regulă, verificările au loc în baza normelor aplicate în general instituțiilor publice sau unităților de alimentație publică. De asemenea, serviciile de cantină socială sunt monitorizate și evaluate de către organizațiile fondatoare și de către donatorii serviciilor, fie publici sau privați.

PROVOCĂRI:

Cadrul normativ ce reglementează modul de organizare și funcționare a cantinelor de ajutor social este învechit și nu corespunde practicilor actuale de înființare și funcționare a cantinelor de ajutor social.

O altă provocare pentru menținerea activității serviciilor de cantină socială sunt sursele financiare limitate din bugetul public, astfel încât prestatorii de servicii sunt nevoiți să identifice surse alternative de finanțare.

OPORTUNITĂȚI:

Pot fi dezvoltate mai multe forme de prestare a serviciului de cantină precum: cantina socială, ghișeu social alimentar, serviciul mobil de alimentare, catering-ul social, pachetul alimentar și voucherul alimentar electronic. Astfel, autoritățile publice locale pot să aleagă care formă de sprijin alimentar este mai potrivită pentru localitate în raport cu necesitățile beneficiarilor și bugetul disponibil.

Această publicație a fost produsă cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acesteia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Parteneriate pentru servicii de cantină socială incluzive și durabile”, finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de I.P. Keystone Moldova, A.O. „CONCORDIA. Proiecte Sociale” și Misiunea Socială „Diaconia”. Conținutul publicației aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.